

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2024 ГОДИНА (ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)

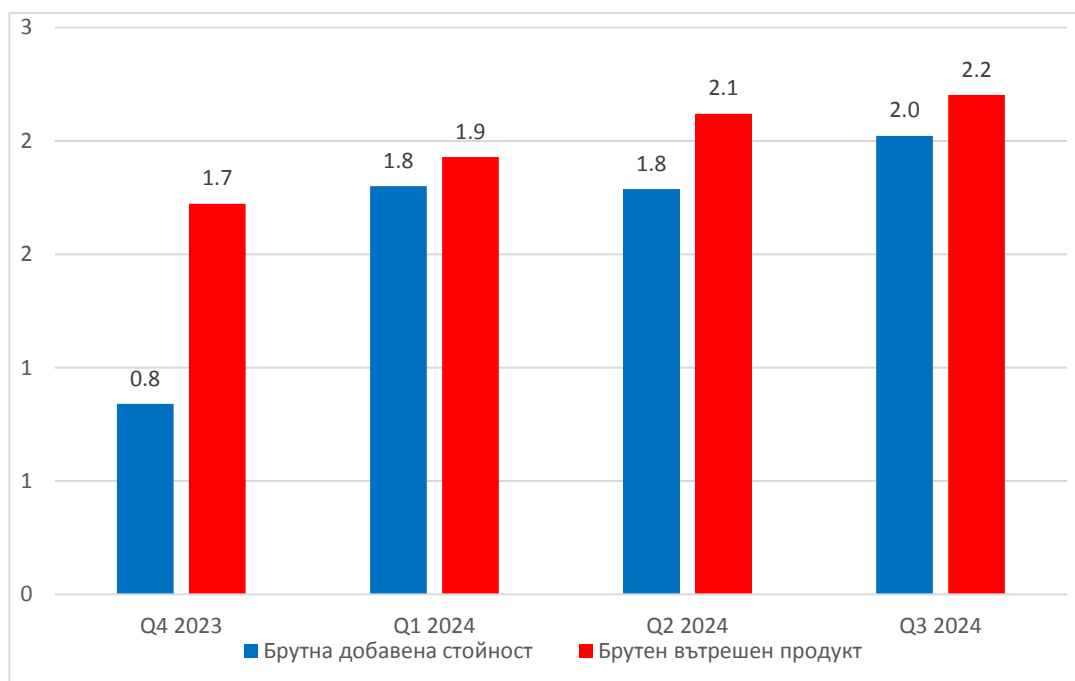
През третото тримесечие на 2024 г. брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 2.2% спрямо третото тримесечие на предходната година и с 0.5% спрямо второто тримесечие на 2024 г. според сезонно изгладените данни.

Годишни изменения

През третото тримесечие на 2024 г. БВП се увеличава с 2.2% спрямо третото тримесечие на предходната година, а брутната добавена стойност нараства с 2.0%.

Крайното потребление регистрира ръст от 4.6% спрямо третото тримесечие на предходната година по сезонно изгладени данни. Износът на стоки и услуги нараства с 0.1%, а вносът на стоки и услуги с 2.9%.

Фиг. 1. Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година, %

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2024 ГОДИНА (ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)

Тримесечни изменения

През третото тримесечие на 2024 г. спрямо предходното тримесечие БВП, по сезонно изгладени данни, нараства с 0.5% (виж табл. 1 от приложението). Брутната добавена стойност нараства с 0.5%.

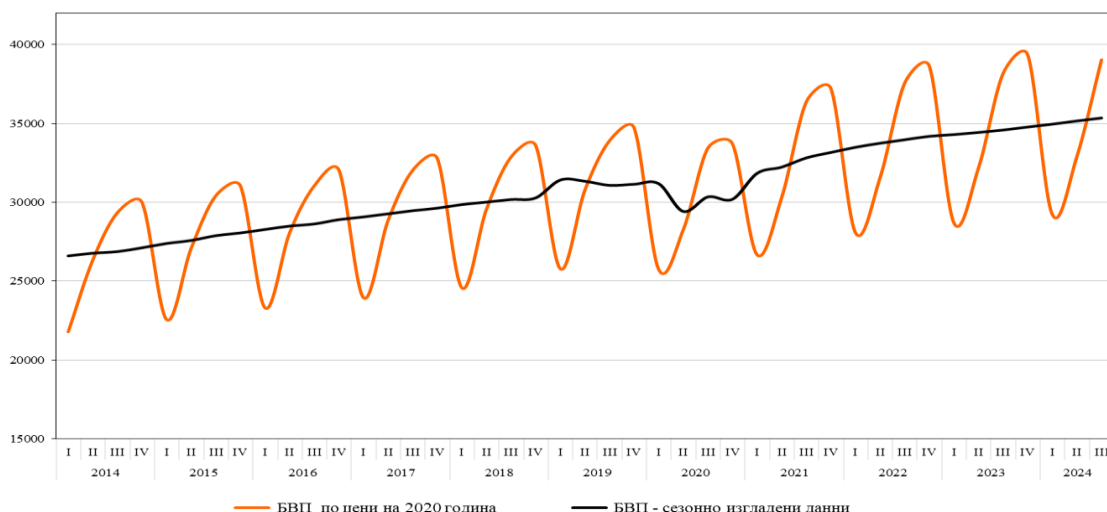
Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване причина за регистрирания икономически ръст по сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие е увеличението на крайното потребление с 1.3%.

БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на НСИ за третото тримесечие на 2024 г. БВП в номинално изражение достига 53 292.9 млн. лева (виж табл. 2 от приложението). Реализираната добавена стойност е 46 338.7 млн. лева.

По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление - със 74.9%, което в стойностно изражение възлиза на 39 895.5 млн. лева. Бруто капиталобразуването е 10 483.0 млн. лв. и заема 19.7% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е положително.

**Фиг. 2. БВП по тримесечия за периода 2014 - 2024 г. по средногодишни
цени на 2020 година, млн. лв.**

**БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА
2024 ГОДИНА
(ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)**

Методологични бележки

В ръководството на Евростат за тримесечните национални сметки експресните оценки¹ за БВП са дефинирани като:

„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на Системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...“.

Експресните оценки за БВП се основават на предварителни, налични към момента, месечни и тримесечни данни (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Разработените експресни оценки за третото тримесечие на 2024 г. са подготвени в срок от 42 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки - темпове на прираст, получени от сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие и спрямо същото тримесечие на предходната година, стойностен обем в текущи цени и относителни дялове на компонентите в състава на БВП.

Съгласно Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува предварителни оценки за тримесечните данни за БВП за третото тримесечие на 2024 г. на 6 декември 2024 година.

Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се осъществява чрез прилагане на алгоритъма TRAMO/SEATS по методология, описана в Ръководството на Европейската статистическа система за сезонно изглаждане. На сезонно изглаждане се подлагат тримесечните данни за компонентите на БВП по производствения метод и по компоненти на разходите за крайно използване. Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане.

¹ В международната терминология се използва терминът „flash estimates“.

**БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА
2024 ГОДИНА
(ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)**

Приложение

Таблица 1

**Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти,
сезонно изгладени данни, експресни оценки**

(Проценти)

		Темп на прираст спрямо предходното тримесечие				Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година			
		IV 2023	I 2024	II 2024	III 2024	IV 2023	I 2024	II 2024	III 2024
1	Брутна добавена стойност	0.4	0.7	0.4	0.5	0.8	1.8	1.8	2.0
2	Корективи	3.0	-2.7	3.0	0.4	10.9	1.5	5.4	3.7
3	Брутен вътрешен продукт	0.5	0.5	0.6	0.5	1.7	1.9	2.1	2.2
	По елементи на крайното използване:								
4	Крайно потребление	0.7	1.5	1.0	1.3	0.5	4.0	4.3	4.6
5	Бруто капиталопроизводство	.	.	.	.	.	.	.	.
	в т.ч. бруто образуване на основен капитал	-0.8	-2.5	-1.6	-0.2	7.3	2.9	-2.0	-4.9
6	Износ на стоки и услуги	1.3	-2.2	2.2	-1.2	-0.8	-3.8	0.5	0.1
7	Внос на стоки и услуги	2.6	-1.5	1.9	0.0	-4.2	-2.6	4.1	2.9

**БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА
2024 ГОДИНА
(ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)**

Таблица 2

**Брутен вътрешен продукт за третото тримесечие на 2024 година,
сезонно неизгладени данни, експресни оценки**

№	Показател	Третото тримесечие на 2024 година	
		Стойностен обем в текущи цени, млн. лв.	Относителен дял в БВП, %
1	Брутна добавена стойност	46338.7	87.0
2	Корективи	6954.2	13.0
3	Брутен вътрешен продукт (1+2=4+5+6+9)	53292.9	100.0
	По елементи на крайното използване:		
4	Крайно потребление	39895.5	74.9
5	Бруто капиталобразуване	10483.0	19.7
6	Външнотърговско салдо (7 - 8)	2914.4	5.4
7	Износ на стоки и услуги	30559.3	57.3
8	Внос на стоки и услуги	27644.9	51.9
9	Статистическа разлика	0.0	0.0